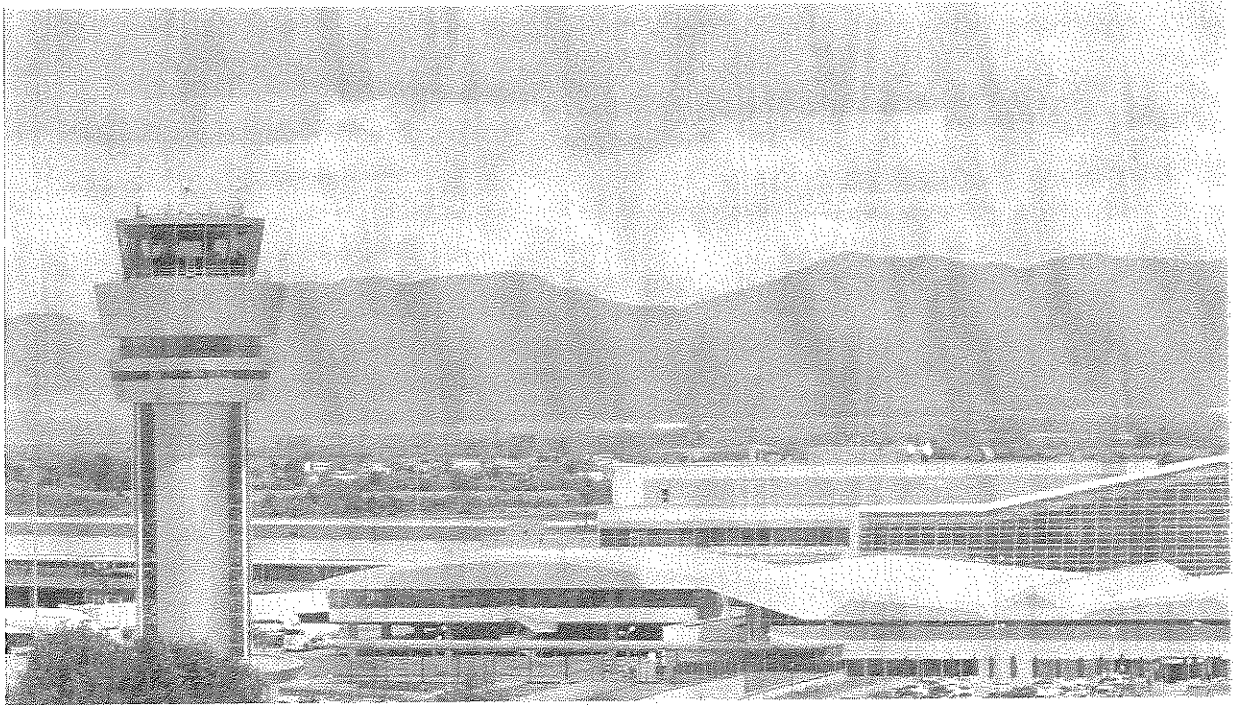

BULATSA

РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
на ДП „РЪКОВОДСТВО НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ“ (BULATSA)
за първото шестмесечие на 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ	4
I.1.	Мисия.....	4
I.2.	Визия.....	4
I.3.	СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ДП РВД.....	4
II.	ФУНКЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ	4
III.	ОСНОВНИ СЪБИТИЯ И ПРИОРИТЕТИ	5
III.1.	Ключови събития с влияние върху нивата обслужван трафик във ВП на Република България и предприети мерки 5	
III.2.	План за ефективност на АНО за втори референтен период.....	6
III.3.	РАЗШИРЕНИЕ И МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СИСТЕМАТА SATCAS	7
III.4.	РАЗВИТИЕ НА DANUBE FAB	7
III.5.	ЦЕНТРАЛИЗИРАНИ УСЛУГИ.....	8
III.6.	ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ДП РВД „ХОРИЗОНТ 2030“	8
IV.	ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ И КОНСУЛТАЦИИ С ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА УСЛУГИТЕ	9
V.	МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	9
VI.	ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ	11
VII.	ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ	13
VIII.	АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ	14
IX.	УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И КАЧЕСТВОТО	15
X.	ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ	16
X.1.	СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ТАКСИ ЗА ПРЕДОСТАВЕНО АНО	17
X.2.	АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ВИДОВЕ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА.....	20
X.3.	ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ.....	20
X.4.	ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ.....	21
XI.	РИСКОВЕ СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	21
XI.1.	КАТЕГОРИИ ФИНАНСОВИ АКТИВИ И ПАСИВИ.....	21
XI.2.	ЦЕНОВИ РИСК	21
XI.3.	ВАЛУТЕН РИСК	22
XI.4.	ЛИХВЕН РИСК.....	22
XI.5.	КРЕДИТЕН РИСК	22
XI.6.	ЛИКВИДЕН РИСК	22
XII.	ИНФОРМАЦИЯ ЗА СВЪРЗАНИ ЛИЦА	23
XII.1.	СДЕЛКИ С ДРУГИ СВЪРЗАНИ ЛИЦА ПОД ОБЩ КОНТРОЛ.....	23
XII.2.	СДЕЛКИ С КЛЮЧОВ УПРАВЛЕНСКИ ПЕРСОНАЛ	23
XII.3.	РАЗЧЕТИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	23
XIII.	ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	25

I. МИСИЯ, ВИЗИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

I.1. Мисия

Предоставяне на висококачествено аеронавигационно обслужване (АНО) чрез надеждно и ефективно управление на дейността, поддържане на най-високи нива на безопасност и намаляване на негативното влияние върху околната среда.

I.2. Визия

Визията на ДП РВА (BULATSA) е да бъде сред лидерите в системата на АНО в Европа. ДП РВА ще се развива като ефективно, гъвкаво и ориентирано към своите клиенти предприятие, успешно ще се справи с предизвикателствата поставени пред нас от новите реалности в Единното европейско небе (ЕЕН), чрез квалифицирани човешки ресурси и нови пазарни възможности.

I.3. Стратегически цели на ДП РВА

- Конкурентноспособно предприятие от авиационната общност в Европа, самостоятелно и в рамките на Функционален блок въздушно пространство DANUBE FAB;
- Ключова роля на ДП РВА и DANUBE FAB при осигуряване на АНО в Югоизточна Европа;
- Подобряване на показателите за безопасност, околна среда, капацитет и разходна ефективност;
- Запазване или повишаване на пазарния дял в обслужването на въздушното движение (ОВД) в региона;
- Активно участие в дейностите по развитие и внедряване на програмата SESAR и въвеждането на технологично оборудване, което отговаря на най-високите европейските и световни стандарти, основаващо се анализ на ползите и разходите;
- Обществена роля на предприятието;
- Защита на интересите и осигуряване на добро представяне на ДП РВА пред сродни организации, националните и европейските институции.

II. ФУНКЦИИ И УПРАВЛЕНИЕ

ДП РВА е юридическо лице, което притежава свидетелство за извършване на АНО и изпълнява държавни функции по предоставяне на аеронавигационни услуги в обслужваното гражданско въздушно пространство (ВП) на Република България. Основният предмет на дейност на ДП РВА включва:

- управление на въздушното движение (УВД) за постигане на безопасност, ефективност и редовност на полетите в обслужваното гражданско ВП;
- планиране, осигуряване, внедряване, експлоатация и поддържане на съоръжения, системи и оборудване за комуникационно, навигационно, обзорно, енергийно, метеорологично и аеронавигационно осигуряване на обслужваното въздушно движение и съпътстващата инфраструктура;
- комуникационно обслужване, навигационно обслужване и обслужване по обзора;
- метеорологично обслужване;
- аеронавигационно информационно обслужване;
- информационно обслужване на дейностите по търсене и спасяване на ВС;
- управление на системата за безопасност на въздушното движение в рамките на предоставената му компетентност;
- изпълнение на задълженията на Република България, произтичащи от международни договори в областта на управлението на въздушното движение, по които Република България е страна;

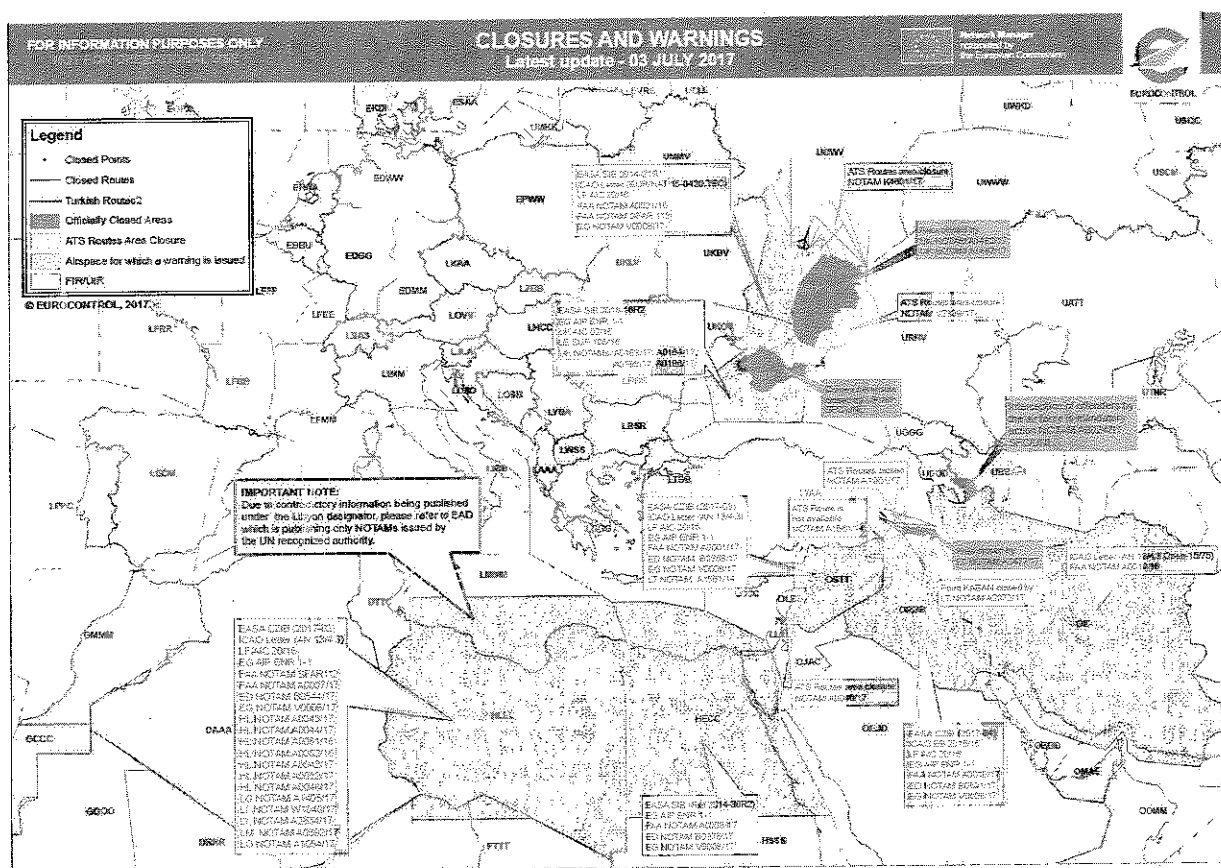
- събиране на такси за аеронавигационно обслужване.

Оперативното управление на ДП РВА през периода се осъществява на база система за управление чрез основни цели и задачи, дефинирани, отчитани и контрол на дейностите, извършвани от отделните териториално и/или функционално обособени звена на предприятието.

III. ОСНОВНИ СЪБИТИЯ И ПРИОРИТЕТИ

III.1. Ключови събития с влияние върху нивата обслужван трафик във ВП на Република България и предприети мерки

През първото шестмесечие на 2017 г. върху потоците от прелитащи въздухоплавателни средства продължават да оказват значително влияние редица събития от геополитически характер:

Фигура 1. Значими събития, оказващи влияние върху потоците въздушно движение през първото шестмесечие на 2017 г.

- Ограниченото използване на РПИ Симферопол от потребителите на въздушното пространство в резултат от кризата в Украйна, което доведе и продължава да има за резултат значително увеличение на трафика през ВП на РПИ София на въздухоплавателни средства, които изпълняват полети от/до Близкия изток, Далечния изток, както и на част от трафика от/за Русия до Средиземно море.
 - Затварянето за полети на източната част на РПИ Днепропетровск и избягването на целия РПИ Днепропетровск от авиокомпаниите. Това доведе до допълнително увеличение на трафика през нашето ВП на въздухоплавателни средства, които изпълняват полети основно от/до Далечния изток.
 - Въведената през м. октомври 2015 г. забрана руски авиокомпани да използват украинското ВП, което доведе до известно намаление в обслужваното ВП на част от полетите, изпълнявани от тези авиокомпани.

- Конфликтите в Сирия и Ирак, които все още не дават възможност за използване на въздушното пространство над тези държави от полети на гражданската авиация с някои малки изключения с дестинации в тези държави.

- Затвореното трасе UR975 от турския доставчик на АНО – DHMI, което представляваше по-кратка опция за летене в посока Персийския залив през въздушното пространство на Сирия. Това трасе се свързва с мрежата през българското въздушно пространство, като затварянето му предполага трафикът в югоизточна посока за Близкия изток (Персийския залив) отново да минава основно през Румъния.

- Ситуацията над Либия, както и над Синайския полуостров, където въздушното пространство е затворено до определена височина (последните две въздушни пространства имат трудно прогнозируем ефект по отношение на полетите през обслужваното ВП от ДП РВА). Отбелязаното дотук заедно с това че капацитетът на Саудитска Арабия, Египет и Кипър е недостатъчен за поемане на допълнителен трафик от/за Персийския залив, предполага основната част от полетите от/за Близкия изток да летят през България, Турция, Иран.

- Динамичната ситуация в Турция, която води до колебания в потока от туристи от Русия и Европа до морските курорти в тази държава. Допълнително този поток бива повлиян от забрана руски ВС да ползват ВП на Украйна. На този етап все още не може да се каже със сигурност дали това ще се превърне в трайна тенденция или представлява временно явление.

- Постигнатото споразумение през 2015 г. между България, Турция, Румъния и Управителя на мрежата за подобряване на интерфейса между България и Турция в района на Черно море, с което се увеличи значително капацитета на въздушното пространство в региона. По този начин се осигурява достатъчно сигурна и безопасна опция за полетите от/за Близкия изток, като ролята на България като надежден партньор в областта на управлението на въздушното движение се засилва.

- Прекратяване на дипломатическите отношения на пет държави от Близкия изток (Саудитска Арабия, ОАЕ, Бахрейн, Египет и Йемен) с Катар от началото на юни 2017 г. Прекъснати са търговските връзки и е въведено въздушно ембарго за полетите на Qatar Airways през въздушните пространства, обслужвани от петте държави. Въведените ограничения спрямо Qatar Airways на този етап водят до принудително изместване на потоците трафик. Ситуацията е изключително динамична и текущо се анализира.

III.2. План за ефективност на АНО за втори референтен период

На 02.03.2015 г. Европейската комисия издаде две решения, с които Планът за ефективност (ПЕ) на ФБВП Дунав за втория референтен период (2015-2019 г.), в частта му за РБългария, е в съответствие с целите за ефективност на общоевропейско равнище в ключовите области Безопасност, Околна среда и Разходна ефективност, а за ключова област Капацитет са необходими подобрения. В тази връзка на 01.07.2015 г. е подадено изменение на ПЕ в частта му за ключова област „Капацитет“. Като резултат от това действие, Органът за преглед на ефективността (ОПЕ) направи препоръка за приемане на ПЕ и за тази ключова област на ефективност. На 15.04.2016 г. ЕК издаде Решение за изпълнение, с което целите за ефективност на ФБВП Дунав са приети за съответстващи на общоевропейските цели на ефективност в тази ключова област.

Доколкото ситуацията в РПИ Симферопол и РПИ Днепропетровск е вероятно да остане непроменена, може да се очаква запазване на трафика на високи нива. В тази връзка, с оглед на динамиката на оперативна ситуация и промените, настъпили в допусканията спрямо приетия ПЕ за РП2, са предприети действия за предоговаряне на ПЕ. В допълнение на нарасналия трафик, е налице цялостна промяна на допусканията, заложили в ПЕ. На 31.03.2017 г. Европейската комисия обяви, че решението за ревизиране на плана е взето с консенсус от Комитета за единно европейско небе. Предстои вземане на второ решение от страна на Европейската комисия относно приноса на ревизирания ПЕ към общоевропейските цели в съответствие с положителните препоръки на Органа за преглед на ефективността. Това произтича от приетия подход от страна на Европейската комисия през м. февруари 2017 г.

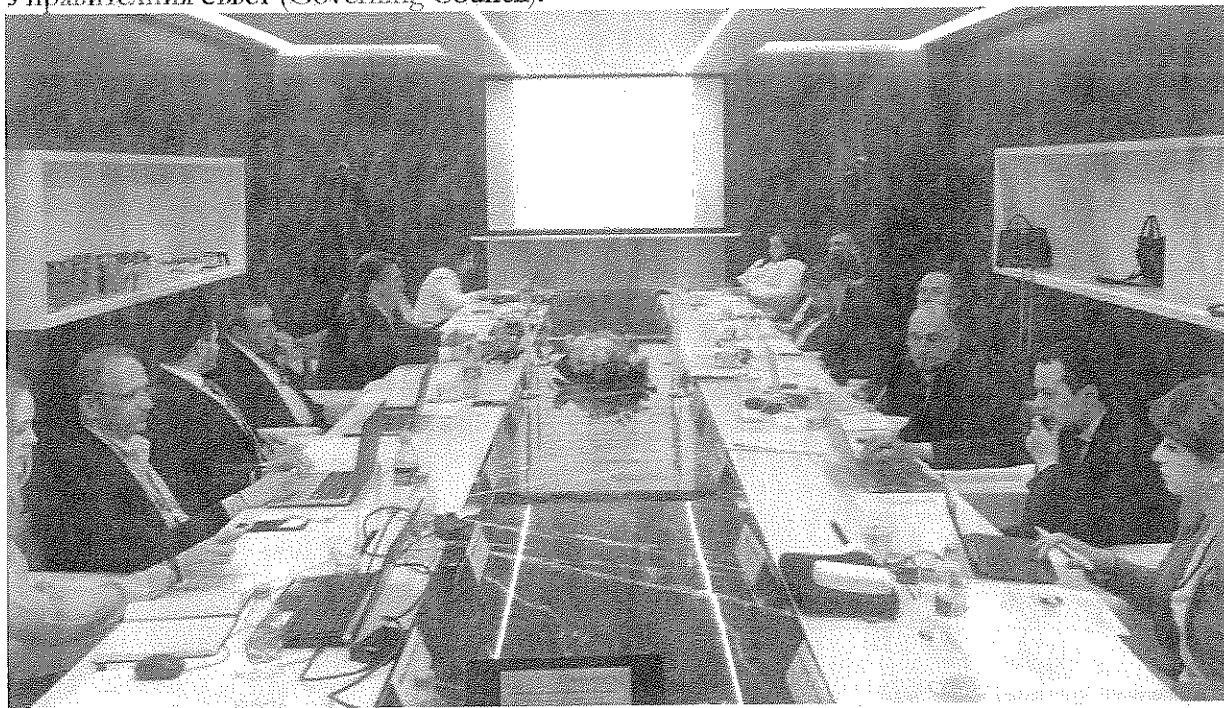
Ефектите от промяна за плана са съществени за ДП РВД и ще осигурят необходимите средства за обезпечаване на дейността на предприятието с необходимите човешки и технически ресурси по предоставяне на АНО до края на този и следващите референтни периоди.

III.3. Разширение и модернизация на системата SATCAS

През първото полугодие на 2017 г. е изготвена и утвърдена „Стратегия за развитие на средствата и системите за комуникация, навигация и обзор (КНО) и автоматизираната система за управление на въздушното движение (АСУВД) в ДП РВД за периода 2017-2024 година“, която дава насоки за развитие на средствата и системите до края на Референтен период 3, с цел осигуряване на безопасно и качествено АНО.

III.4. Развитие на DANUBE FAB

Приоритетна дейност за ДП РВД и през първото шестмесечие на 2017 г. е развитието на DANUBE FAB (функционален блок въздушно пространство), установен във ВП на Република България и Румъния. В периода са финализирани и подписани стратегически документи на DANUBE FAB - Годишен доклад за 2016 г., Годишен план за 2017 г. и Стратегическа програма за 2017-2021 г. Финализирана е обществена поръчка „Предварително проучване за разширение на DANUBE FAB“. Проведени са редовните съвещания на управителните органи на DANUBE FAB - Съвет на ДАНО (ANSP Board) и Управителния съвет (Governing Council).

Съветът на ДАНО (ANSP Board) на DANUBE FAB проведе седмото си заседание в Румъния на 16 май 2017 г.

През м. май се проведе среща на Постоянния комитет по стратегии и планиране (SAPSC).

През шестмесечието продължиха и редовните консултации със социалните партньори като през м. юни е проведен Социалния консултативен форум на DANUBE FAB (SCF12) под домакинството на ДП РВД. Целта на форума е да се представят текущите и приоритетни дейности, както и да се обсъди постигнатият напредък със социалните партньори.

ДП РВД взе участие в Световен УВД конгрес, 7-9 март 2017 г., Мадрид, Испания съвместно с ROMATSA като партньор в DANUBE FAB в. Бяха проведени редица срещи и организирани ключови дискусии с редица европейски ДАНО и Европейската комисия. DANUBE FAB получи висока оценка за своята работа от Хайнрих Холoley, директор на DG MOVE.

Генералните директори на BULATSA и ROMATSA домакинстваха дебат на тема „Бъдещето на функционалните блокове въздушно пространство“ на щанда на DANUBE FAB на Световния УВД конгрес в Мадрид

В рамките на Конгреса, ДП РВД и ROMATSA подписаха Меморандум за разбирателство с фирма Aigeon LLC. Меморандумът установява рамка, в която страните могат да създадат отношения на сътрудничество за обсъждане на потенциално разгръщане на обзорна услуга, реализирана чрез получаване на информация от сателитно-базиран автоматичен зависим обзор (space-based ADS-B) и приложимите регламенти и процедури в българското и румънското въздушни пространства.

III.5. Централизираните услуги

През 2014 г. Евроконтрол стартира процедура по организиране и предоставяне на 14 централизираните услуги в областта на обслужването на въздушното движение. ДП РВД предприе действия за подготовка и организация на участието си в тях съвместно с други доставчици на АНО и индустриални партньори. ДП РВД положи всички необходими усилия в технически и политически план за реализиране на концепцията на Евроконтрол за Централизираните услуги.

На 47-то заседание на Временния съвет на Евроконтрол на 22 юни 2017 г. беше взето решение инициативата за предоставяне на Централизираните услуги да бъде прекратена. Голям брой държави, вкл. България, заявиха подкрепа за реализацията на Централизираните услуги. България акцентира върху становището на борда на Управителя на мрежата, който посочи 4 от услугите като необходими и приоритетни. Именно тези 4 услуги бяха подложени на обсъждане, за да се вземе решение по тяхното развитие: CS6.2, CS 7.2, CS 6.3, CS4. Много от държавите категорично заявиха, че е нужно да се вземе решение, без да се отлага за пореден път с неясни мотиви.

III.6. Програма за развитие на ДП РВД „Хоризонт 2030“

През първото шестмесечие на 2017 г. беше изготвена и приета от УС на ДП РВД „Програма за развитие на ДП РВД „Хоризонт 2030“, която залага стратегически насоки за развитие на предприятието до 2030 г. в отговор на предложената от Европейската Комисия на Парламента и Съвета през 2015 г. „Стратегия за въздухоплаването в Европа“. Програмата акцентира върху безопасното и качествено обслужване, активната роля на ДП РВД в Единното европейско небе и непрекъснатото развитие и усъвършенстване на човешките

ресурси като основен фактор за изпълнение на стратегическите цели. Програмата е представена на МТИТС за утвърждаване.

IV. ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ И КОНСУЛТАЦИИ С ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА УСЛУГИТЕ

В съответствие с годишния план за дейностите по управление на отношенията с клиентите и политиката на предприятието за налагане на прозрачност и доверие с клиентите през м. май в гр. Бургас се проведе консултативна среща с представители на летищни оператори, наземни оператори и авиокомпаниите. На срещата присъстваха представители на Летищен център (ЛЦ) за ОВД Варна, ЛЦ за ОВД Бургас, ГД ГВА, „Фрапорт туин стар мениджмънт“, летище Варна и летище Бургас, авиокомпаниите „Еър Виа“, „Български Еър Чартър“ и „България Еър. Дискутирани са въпроси, свързани с обслужването на въздушното движение на морските летища и организацията на въздушното пространство.

Консултативните срещи на ДП РВА със заинтересованите страни традиционно способстват за ефективна комуникация и обмен на важна информация с клиентите и партньорите на ДП РВА.

През първото шестмесечие на 2017 г. са изготвени „Годишен доклад за дейностите по управление на отношенията с клиентите на ДП РВА през 2016 г.“ и „Годишен план за дейностите по управление на отношенията с клиентите на ДП РВА през 2017 г.“, които отчитат и планират комуникацията с клиентите на ДП РВА с цел удовлетвореност и обратна връзка за качеството на предоставяните услуги.

V. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През първото шестмесечие на 2017 г. ДП РВА продължи своята дейност като активен член и партньор в работата на международните организации в сферата на гражданската авиация – ICAO, Евроконтрол, CANSO и съответните структури на Европейската комисия (ЕК). Международната дейност на ДП РВА през периода се характеризира с интензивно участие на ръководството и представители на предприятието в сесии на Временния съвет и последващи сесии на Комисията на Евроконтрол, Разширения комитет за пътни такси, в заседанията на Съвета за управление на мрежата за УВД (Network Management Board), в съвещания на управителните органи на организацията за аеронавигационни услуги CANSO (ЕСЗ и годишните събрания на изпълнителните директори на CANSO) и нарочните работни групи, както и във форуми на ЕК и ICAO и регионални инициативи.

Продължава работата по платформата за регионално сътрудничество (GATE ONE) между доставчиците на аеронавигационно обслужване (ДАНО) на Австрия, България, Чешката република, Хърватия, Полша, Литва, Унгария, Румъния, Словакия и Словения, Босна и Херцеговина, Сърбия и Черна гора и Македония. GATE ONE обхваща три ФБВП (Baltic FAB, DANUBE FAB и FAB CE) и насърчава ефективността на управлението на европейския въздушен трафик, чрез засилено сътрудничество между участващите доставчици на услуги и координирана комуникация на съвместни позиции по водещи теми в областта на АНО.

ДАНО от GATE ONE кандидатстваха за съфинансиране към Изпълнителната агенция за иновации и мрежи (INEA) на ЕС с проучване за въздушно пространство за свободно планиране (GO FRA Study). Проектът ще разгледа съществуващите и планираните регионални (на ниво ФБВП) и национални инициативи за въвеждане на ВП за свободно планиране на полети и ще оцени приложимостта на функционалното обединение на съществуващите FRA инициативи. Очаква се работата да стартира на 1 септември 2017 г.

Под домакинството на ДП РВА е проведено поредно заседание на Координационния комитет на GATE ONE, на което са разгледани детайли относно провеждането на GO FRA Study.

През м. май е проведена среща между ДП РВА и ANSA, ДАНО на Косово, на която бе подписан Меморандум за установяване и развитие на стратегическо сътрудничество между

ДП РВД и ANSA, чиято основна цел е насърчаването и подобряването на сътрудничеството и координацията между ДП РВД и ANSA в областта на аеронавигационното обслужване /управлението на въздушното движение (АНО/УВД), както и хармонизиране прилагането на международните стандарти и изисквания на ИКАО, ЕС, ЕВРОКОНТРОЛ в тази сфера. Предвижда се задълбочаване на сътрудничеството по отношение на създаването на съвместни проекти за подобряване капацитета по УВД/АНО, обучението на авиационен персонал като ръководители на полети и инженерен състав, разбиране на финансовите аспекти при предоставяне на АНО/УВД, техническите дейности свързани с услугите по комуникации, навигация и обзор, както и по обмена на информация и споделяне на опит, свързан с използваните оборудване и технологии.

ДП РВД и ДАНО на Косово подписаха Меморандум за установяване и развитие на стратегическо сътрудничество

В съответствие с Регламент (ЕС) №716/2014, ДП РВД участва в процесите по изпълнение на Програмата за внедряване на SESAR. През първото шестмесечие на 2017 г. ДП РВД кандидатства с четири проектни предложения (едно самостоятелно и три в група с партньори) за съфинансиране с до 50% и 85% на дейности по изпълнението на програмата в рамките на Механизма за свързване на Европа (CEF call 2016):

- Създаване на локален оперативен център за информационна сигурност (Creating a Local Security Operation Center), който ще подобри възможността на ДП РВД да се справя с киберзаплахи;
- Изследване на възможностите за въвеждане на въздушно пространство за свободно планиране над страните-членки в Gate One (Gate One Free Route Airspace study project);
- Внедряване на Datalink Services (DLS) - етап 2, което цели дефиниране на централизираното разгръщане на многочестотен DLS в Европа (модел D);
- Участие на ДП РВД в процеса по администриране на управлението на информацията за цялата система (SWIM Governance), което цели въвеждането на правила и управление на разгръщането на SWIM.

Работата по проекти в програма SESAR 2020 започна в края на 2016 г., след одобрение на проектите, които се финансират в рамките на Хоризонт 2020 (програма за проучвания и иновации на ЕС). ДП РВА си партнира в програмата с ENAV SpA – ДАНО на Италия и Leonardo (бивша SELEX ES) - технологична италианска компания.

VI. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

През първото полугодие на 2017 г. са обслужени общо на брой 349,771 полети, което е 1.06% повече от същия период на 2016 г. Броят на международните полети от и до българските летища е 36,544, което представлява увеличение от 15% в сравнение с първото шестмесечие на 2016 г.

Отчитайки важността на гражданско-военната координация при ОВД и осигуряване на безопасността на въздушното движение при съвместното използване на обслужваното ВП на Република България, е изготвен проект на Наредба №19 „Национална политика за управление на въздушното пространство“, чиято цел е удовлетворяване на потребностите на всички видова ползватели на въздушното пространство и хармонизиране на гражданско-военната координация.

ДП РВА активно участва в координирането на дейностите по ОВД на международно ниво, осъществявано главно чрез срещи и съвещания на различни групи и подгрупи като NETOPS, APDSG и Rulemaking Group for Requirements for ATS, на които основно се дискутират предложения за предстоящи промени в ОВД процедурите, залегнали в документите на ICAO.

Управлението на въздушното пространство (УВП) е ключов фактор за предоставянето на качествено и ефективно обслужване на въздушното движение. През първото шестмесечие на 2017 г. ДП РВА продължи да подобрява УВП в контролираните райони на летищата и активно да съдейства за развитието му в национален и международен план.

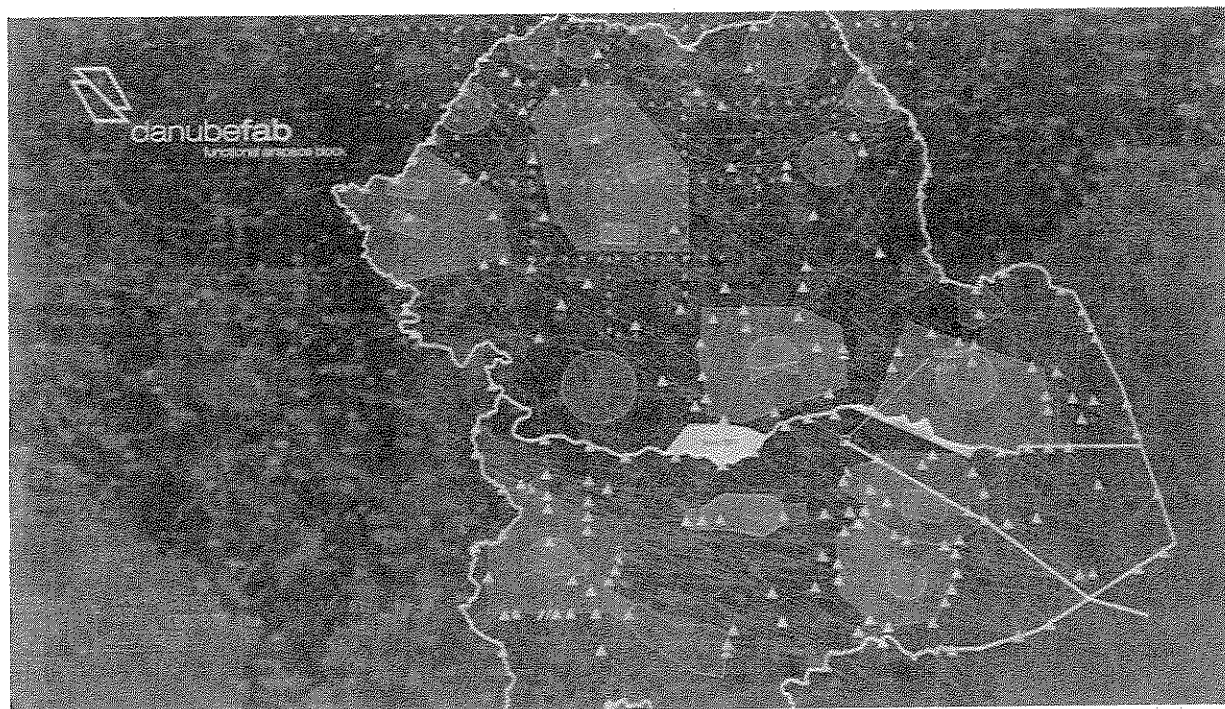
Изготвен е проект за промяна на въздушното пространство на зоните за излитане и кацане и районите на летищата (CTR и TMA) и са актуализирани процедури за полети на летищата София, Варна и Бургас.

През първото полугодие продължи работата по изпълнение на Проекта за въвеждане на въздушно пространство за свободно планиране (ВПСП), който е един от най-значимите от гледна точка на въздухоплаването у нас.

От 30 март 2017 г. успешно е внедрено разширение на концепцията за свободно планиране на полетите във въздушното пространство, (Free route airspace – FRA) в границите на РПИ Будапеща, Букурещ и София.

Проектът SEEN FRA (South-East Night Free Route Airspace) позволява на въздухоплавателните средства да летят свободно между публикувани точки и радионавигационни средства, без да се съобразяват със съществуващата система от въздушни трасета.

Новите правила за планиране на полети значително ще оптимизират маршрутите във въздушно пространство, без ограничения от държавните граници и ще намалят разходите за гориво и вредни емисии от въздухоплаването. Прилагането на концепцията за свободно планиране на полетите ще бъде допълнително разширена към 2019 година чрез премахване на системата от въздушни трасета през цялото денонощие. Свободното планиране на полети е важен елемент от реализирането на инициативата „Единно Европейско Небе“ и достигането на общоевропейските цели за ефективност на въздушното движение.

Актуализирана е Инструкцията за провеждане на полетите в условия на намалена видимост на летище София във връзка с въвеждането на Система за управление и контрол на наземното движение (A-SMGCS).

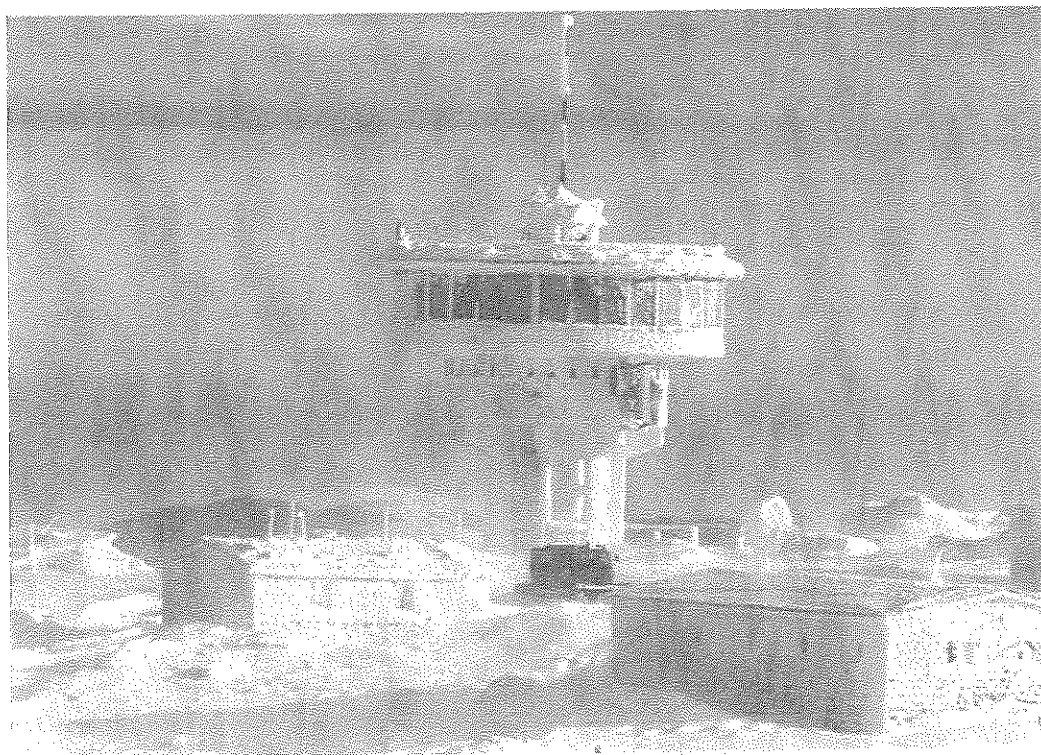
ДП РВА активно участва в координирането на дейностите по УВП на международно ниво, осъществявано чрез съвещания на различни групи и подгрупи на ICAO (RDGE, ICAO EUR PBN Task Force), ЕВРОКОНТРОЛ (RNDSG, RAD Management Group, RAISG, Capacity Planning Sub-Group) и семинари. Редовно се провеждаха координационни срещи с органи на съседни държави за обсъждане на оперативни и стратегически въпроси по отношение на граничните интерфейси и организацията на ВП в региона.

Правилното планиране и навременно осигуряване на необходимия брой оперативен персонал – ръководители на полети (РП) за органите за ОВД в страната е необходимо условие за осигуряване на дейността на ДП РВА, свързано с предоставяне на регулярно, ефективно и безопасно обслужване на полетите в България.

По повод на значителното нарастване на прелитания трафик над страната през 2014/2015 г., съчетана с тенденцията за запазване на значителния ръст през следващите няколко години, продължава работата по плана на органа за ОВД София КОНТРОЛ за значително увеличаване на броя РП работещи на обслужваните от него сектори. Това е свързано с непрекъснатото набиране на документи на кандидати за РП и провеждане на подбори. В резултат от последния проведен външен подбор на кандидати за РП, са одобрени 10 кандидати, които ще започнат курс за първоначално обучение в Авиационния учебен център (АУЦ) на ДП РВА през м. август 2017 г. През първото шестмесечие на 2017 г. са допуснати до самостоятелна работа 5 нови Ръководител полети (РП)-ученици.

Продължават и мерките по гъвкаво разпределение и преобучаване на РП на различните работни места.

VII. ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

Комуникационният център на Черни връх

През първото полугодие на 2017 г. са въведени в експлоатация редица технически средства, които подобряват безопасността и качеството на предоставяното от ДП РВА обслужване.

Завършено е успешно изпълнението на проект „Модернизация на радио оборудване за VHF радиовръзка „въздух-земя“ и изграждане на UHF радио покритие над територията на страната“. Проектът осигурява нужното комуникационно покритие за безопасно използване на оптимални секторни конфигурации и допълнителни сектори, както и подпомага прилагането на концепцията за свободно планиране на полетите във въздушното пространство, (Free route airspace – FRA).

Радио-навигационното средство DVOR/DME “BLO” е въведено в редовна експлоатация в изпълнение на проект „Модернизация и СМР на навигационни системи VOR/DME“. Целта на проекта е подмяна на остарялото оборудване със съвременни системи, за осигуряване на безопасно и ефективно навигационно обслужване на полетите и намаляване на разходите за поддръжка. Получено е удостоверение за експлоатационна годност на първичния и вторичния радиолокатори на ТРАК Върбица по проект „Модернизация на радиолокационните комплекси и СМР за нов АРАК София“. Предстои въвеждане на ТРАК в оперативна експлоатация в началото на месец юли 2017 г.

Получено е удостоверение за експлоатационна годност и предстои въвеждане в редовна експлоатация на системата по проект „Проектиране, доставка и инсталация на Система за управление и контрол на наземното движение (A-SMGCS) за летище София“.

Приключи успешно изпълнението на договор с фирма Jotron Норвегия за разширение на централизираната система за запис и възпроизвеждане на гласова и цифрова информация с възможност за запис на видеоинформация.

Подписаният договор е изпълнен, проведени са тестове за приемане на място на оборудването – SAT. Предстои въвеждане в редовна експлоатация на оборудването. Тази система ще предостави възможност за възпроизвеждане на реалната картина на екрана на РП и всички негови действия с клавиатурата и мишката на работното място, както и възможност за синхронизирано възпроизвеждане на картина и гласова информация.

Проведени са успешни изпитания за приемане на място SAT на система WAM по проект „Доставка и инсталация на многопозиционна система за независим кооперативен обзор с разширен обхват (WAM – Wide Area Multilateration) за контролираните въздушни пространства на „Подход Бургас“ и „Подход Варна“ и на система за зависим кооперативен обзор (Automated Dependence Surveillance – Broadcast 1090 Extended Squitter – ADS-B 1090 ES) за източната част на контролираното въздушно пространство, обслужвано от ДП РВД”.

През месец май 2017 г. ДП РВД бе сертифицирано по международния стандарт за управление на сигурността на информацията ISO/IEC 27001, след успешно преминаване на външен одит. В тази връзка бяха актуализирани и изготвени редица процедури и методики свързани със сигурността на информацията с цел поддържане на високи нива на сигурност и недопускане на пробиви в информационната сигурност на предприятието.

Беше автоматизиран електронния регистър на инженерно-техническия персонал (ИТП) на BULATSA, който съхранява цялата информация за квалификацията, обучението, свидетелствата за правоспособност.

В залите за обучение на ръководители на полети на BULATSA бе инсталиран нов софтуер - Radar Skills Trainer - платформа за симулации и обучение, предоставена от Института за аеронавигационно обслужване на Евроконтрол—IANS. Платформата предоставя възможност на обучаемите да проиграват предварително разработени упражнения и ситуации както самостоятелно, така и с участието на псевдопилоти. В помощ на обучаващите инструктори към платформата е разработен модул, позволяващ автоматичното оценяване на завършените упражнения, което спестява много време и усилия на оценяващите.

За целите на ефективното преминаване към изцяло електронен документооборот, успоредно с дейности по осигуряване на квалифицирани електронни подписи (КЕП) за всички служители на предприятието се създадоха и служебни имейл адреси, за тези служители, които към момента по различни причини не разполагаха с такива.

Във връзка с това, поетапно се създадоха и персонални служебни пощенски кутии на потребителите предимно от районния и летищните центрове за ОВД, както и от други организационни звена в BULATSA.

Изготвена е и утвърдена „Стратегия за развитие на средствата и системите за КНО и АСУВД в ДП РВД за периода 2017-2024 година“, която дава насоки за развитие на средствата и системите до края на Референтен период 3, с цел осигуряване на безопасно и качествено АНО.

VIII. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Основните процеси в системата за управление на сигурността са свързани с разработване и поддържане на програма за сигурност на BULATSA и вътрешно нормативни документи /планове, инструкции, методики, заповеди и други/, съобразени с националното законодателство и със стандартите и изискванията на Европейския съюз, Европейската конференция за гражданска авиация /ЕСАС/, ICAO и ЕВРОКОНТРОЛ. През отчетния период е осъществяван ефективен мониторинг и контрол върху дейността на обектите, средствата и съоръженията, охранявани както с физическа, така и с технически средства за охрана.

Усложнената обстановка след осъществените терористични атаки във Франция, Белгия и Турция, както и продължаващият миграционен натиск, доведоха до повишаване степента на готовност за реагиране при терористична заплаха. Беше актуализирана „Програма за сигурност на ДП РВД“ и бяха предприети съвременни мерки за повишаване сигурността и контрол за спазването на пропускателния режим и реда за пребиваване в стратегическите зони и зоните за сигурност от посетители и от персонала на предприятието.

Работата по защита на класифицираната информация (КИ) през периода е организирана в съответствие със ЗЗКИ и подзаконовите нормативни актове. Няма констатирани случаи на нерегламентиран достъп и заплахи за сигурността на КИ.

През периода работата по противопожарното осигуряване е изпълнявана в съответствие с изискванията на Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР) и подзаконовите нормативни актове. Продължава изготвянето на необходимите документи по пожарна безопасност. Няма констатирани инциденти и случаи, свързани със запалвания и пожари в обектите и съоръженията на ДП РВД.

Текущо се извършват необходимите дейности за поддръжка на сградите и съоръженията, собственост на BULATSA и за осигуряване на нормален технологичен процес.

През първото шестмесечие на 2017 г. са изготвени „Вътрешни правила за управление на цикъла на поръчките по ЗГВ и Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в ДП „Ръководство на въздушното движение“.

През първото полугодие на 2017 г. продължи прилагането на политиката за планиране и подбор на персонал. При подборането на персонал, в съответствие със завишените изисквания, заложи в нормативните разпоредби, промяната в длъжностните характеристики и изисквания, свързани с лицензирането на оперативния и инженерно-техническият персонал, са заложи както по-високи критерии в изискванията към кандидатите, така и към методите на изпитване и оценяване. Системата за подбор на персонала се усъвършенства и развива чрез провеждане на специализирани и езикови изпити за оценяване, въвеждане на стандартни процедури и повишаване на компетентността на участниците в комисиите за подбор.

През първото полугодие на 2017 г. продължи изпълнението на Плана за поддръжане и повишаване професионалната квалификация на служителите в специализирани курсове по Програмата на Института по аеронавигационно обслужване на ЕВРОКОНТРОЛ – IANS, Люксембург. Провеждането на обучения в специализирани курсове на IANS, както и обмяната на опит между членките на Евроконтрол, ще позволи на ДП РВД да бъде част от една безопасна и ефикасна европейска система за управление на въздушното движение.

В изпълнение на Плана за поддръжане и повишаване професионалната квалификация на служителите от BULATSA през първото шестмесечие на 2017 г. са проведени специализирани курсове и обучения по основни направления на дейност в страната и чужбина, включително и специализирано езиково обучение за ръководител полети, провеждано в колежа Мейфлауър, Великобритания.

IX. УПРАВЛЕНИЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА И КАЧЕСТВОТО

Безопасността при предоставянето на УВД/АНО е основният приоритет за цялостната дейност на ДП РВД. Тя концентрира в себе си продукта на дейностите по оперативните, техническите и финансовите аспекти и е в тясно взаимодействие с изискванията по качеството.

През първото полугодие на 2017 г. са извършени периодични анализи за влиянието на авиационните събития върху безопасността на системата за обслужване на въздушното движение. Изготвени са „Мониторингов доклад за състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД през 2016 г.“, обобщен „Мониторингов доклад за състоянието на безопасността при ОВД в ДП РВД за периода 2008-2016 г.“ и се подготвя „Анализ за състоянието на безопасността при АНО през първото полугодие на 2017 г.“

След първоначалните дейности по въвеждане на програмата CISM в РЦ/ЛЦ за ОВД през 2014 година и изготвянето на необходимите документи за нейното прилагане, те са разгледани пред подкрепящите колеги РП. От своя страна подкрепящите колеги РП подписаха „Декларация за съгласие за работа“ и избраха членове на етичната комисия. През първото полугодие на 2017 в BULATSA като последващ етап се проведе обучение за напреднали на всички подкрепящите колеги РП от РЦ/ЛЦ за ОВД. Планира се въвеждането на система за управление и минимизиране на рисковете от умора на РП при предоставяне на ОВД – “FRMS”.

През 2017 г. продължават дейностите за поддръжане на високото ниво и подобряване на показателите на зрелостта на СУБ, в това число изнасянето на лекции в АУЦ пред РП и РП-ученик по „Система за управление на безопасността“ и „Култура на безопасност“, както

и подпомагането на РЦ/ЛЦ за ОВД при предоставянето на информация относно проведени разследвания на авиационни и специфични за УВД събития. Изготвят се регулярно оценки и досиета на всички проекти за модернизация на системите за АНО, включително модернизацията на АСУВД SATCAS, както и на новите организации на ВП в DANUBE FAB съвместно с ЕВРОКОНТРОЛ. На годишна база се актуализират оценките по безопасност на всички оперативни системи от РЦ/ЛЦ за ОВД, участващи в предоставянето на АНО.

През първото полугодие на 2017 г. са регистрирани 200 авиационни събития, свързани с оперативната дейност, като всички са проверени и разследвани. В резултат от тях е установено 1 (едно) събитие инцидент с клас на сериозност "Е" с принос на органите за ОВД и едно събитие в момента се разследва. Останалите 198 (сто деветдесет и осем) събития са с клас на сериозност "Е", без принос на органите за ОВД - без последствия за безопасността и клас "D" - неопределени събития без принос на органите за ОВД. За първо полугодие на 2017 г. ДП РВА е постигнал определените нива по безопасност като в края на годишния период предстои обобщаване на резултатите. В съответствие с изискванията на т.3 от Анекс I на Регламент (ЕС) 1035/2011 г., за поддържане на свидетелството за ДАНО и прилагане на единен подход за управление на различните аспекти на дейността на организацията, ДП РВА поддържа Интегрираната система за управление (ИСУ), сертифицирана за съответствие с международния стандарт ISO 9001:2015. Сертификатът е под акредитация на Службата по акредитация на Обединеното кралство (UKAS). Освен това, ИСУ в BULATSA е сертифицирана и по стандарти ISO 14001:2015 и BS OHSAS 18001:2007. От 01.01.2017 г. като компонент на ИСУ бе внедрена и Система за управление на сигурността на информацията (СУСИ). През месец май 2017 г., СУСИ премина успешно първоначален сертификационен одит за съответствие с ISO/IEC 27001:2013. В стремежа си за оптимизация на ресурсите и извличане на добавена полза от действието на ИСУ, през първото шестмесечие на годината е изпълнена съответната част от годишната програма за интегрирани одити на ИСУ и СУБ, като са проведени 9 вътрешни одита. Във връзка с преминаването към новите версии на стандартите ISO 9001:2015 и ISO 14001:2015, през месец януари и февруари бяха проведени семинари за запознаване с новостите в ИСУ за всички служители на ДП РВА.

BULATSA продължава да е с подчертан корпоративен ангажимент към околната среда. На редовна среща на Работната група по околна среда към CANSO, проведена на 30-31 юни 2017 г., в Хелзинки, представител на ДП РВА бе избран за зам.-председател на групата за следващите две години. В началото на м. юни 2017 г., под домакинството на „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД (оператор на летище Варна и летище Бургас), бе проведена годишната среща на Съвета за СУВОС (Съвместно управление на въздействието върху околната среда). BULATSA направи преглед на актуалността и необходимостта от промяна на националната нормативна уредба по отношение на оценка и управление на авиационния шум. На срещата представителя на ДП РВА във форума бе изпран за заместник-председател на Съвета за СУВОС за период от две години.

В сектор ОАПТС (Облитане на аеронавигационни процедури и технически средства) са извършени 44 периодични летателни проверки на съоръжения за въздушна навигация и капане, съгласно утвърдения от ГД ГВА годишен план. Извършена е специална летателна проверка за въвеждане в експлоатация на ТРАК – Върбица. По договори с външни възложители са облетяни радиостедствата на всички летища в страната.

Х. ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДНА ДЕЙНОСТ

През първото полугодие на 2017 г. финансово-счетоводната дейност бе насочена към осигуряване на потенциал за растеж и развитие на предприятието при спазване на изискванията на националното и европейското законодателство. Разходната политика е насочена към гарантиране на финансовата стабилност на ДП РВА.

През 2017 г. и останалите години от РП2, предприятието се придържа към политика за определяне на оптимално ниво на таксовата единица „прелитане“ с оглед осигуряване на

необходимия ресурс за финансиране на дейността и предоставяне на качествено обслужване във въздушното пространство, обслужвано от ДП РВА.

Събираемостта на таксите за аеронавигационно обслужване се запазва на високи нива - около 99%.

Като основни предпоставки за подходящо отчитане и контрол на дейността на предприятието са осъществявани следните съпътстващи дейности:

- Софтуерното осигуряване на счетоводната дейност и дейността по обработка на възнагражденията е своевременно актуализирано при промени в националното законодателство;
- Изготвяни са необходимите отчети към МТИТС, регулаторните органи, Европейската комисия и други международни организации съобразно приложимото законодателство.

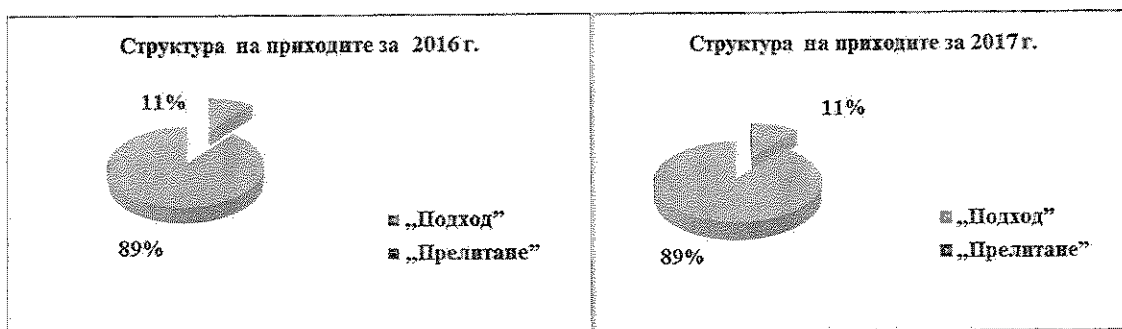
Х.1. Структурен анализ на приходите от такси за предоставено АНО

- Общ размер и структура на приходите

Основната дейност на предприятието е насочена към осигуряване на АНО на ВС, прелитани през въздушното пространство (такси „прелитане“) и на въздухоплавателните средства в зоните и районите на летищата (такси „подход“). Приходите от такси „прелитане“ зависят от комбинирания ефект на динамиката на таксовата единица „прелитане“ и флукуациите в обема обслужен трафик.

През I-во полугодие на 2017 г. броят на обслужените ВС в зоните и районите на летищата, както и приходите от такси за АНО в зоните и районите на летищата нарастват. Стремешът е да бъде постигнат баланс от началото на референтния период между разходи и приходи, свързани с този вид обслужване, като се използват всички други приходи за покриване на разходите.

Структурата на приходите към 30.06.2017 г. по видове обслужване се запазва аналогична на 2016 г. В годишен размер относителният дял на приходите от такси за АНО в зоните и районите на летищата вероятно ще се върне към обичайното си ниво в рамките на 10% от общите приходи. Повишението на дела на приходите от такси в зоните и районите на летищата през лятото се показва заради засиления трафик до морските летища за туристическия сезон.

Фигура 2. Структура на приходите на предприятието

- Структурен анализ на приходите от такси „прелитане“, генерирани от прелитани ВС

Таксите „прелитане“ имат следната структура:

- Прелитаните ВС генерират 96.82% от тези приходи;
- Международните излитани и капащи полети генерират 2.92% от приходите от тези такси;
- Вътрешните полети добавят 0.26% от приходите в тази група.

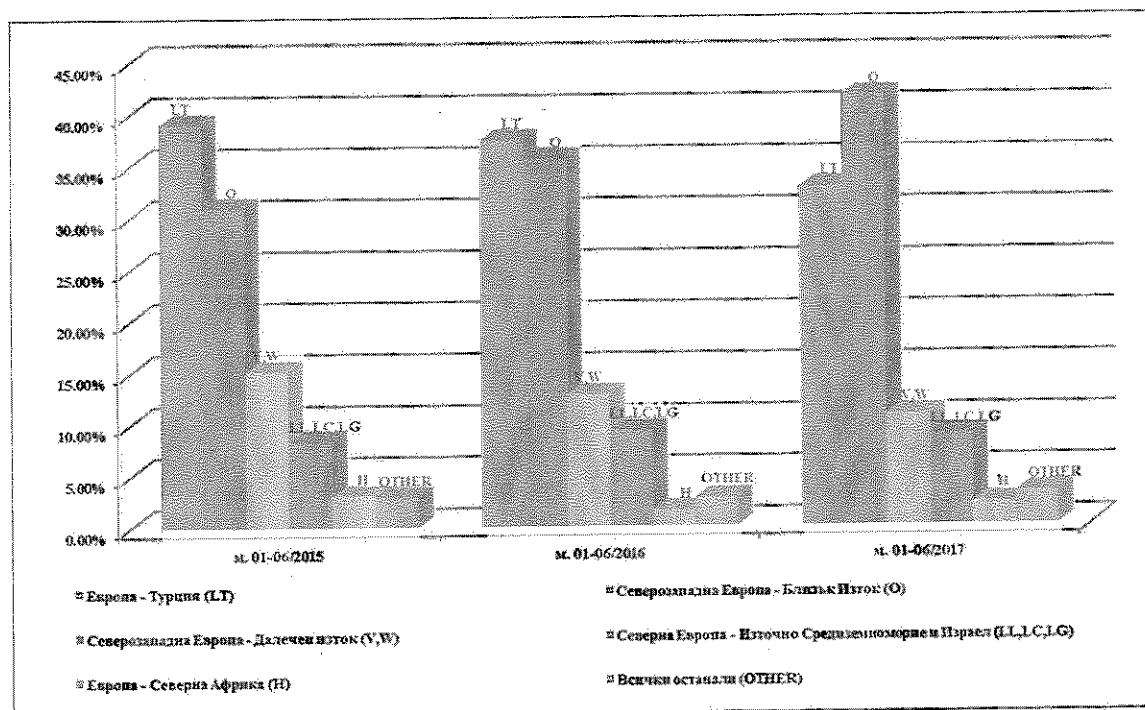
През последните години бе отчитан плавен ръст на прелитания трафик, но в резултат

на промените в РПИ Симферопол и РПИ Днепропетровск и пренасочване на трафика от м. април и м. юли 2014 г. (вж. раздел III), увеличението е съществено. Значителният ефект от прерутирането на трафика е свързан с потоците от/до Близкия и Далечния изток. Независимо от това, факторите, които имат отрицателно влияние върху обема на тези потоци, са непроменени и при развитие на ситуацията в РПИ Симферопол, ще се проявят.

Доколкото ситуацията в РПИ Симферопол и РПИ Днепропетровск се запазва, съществуват предпоставки за увеличение на обслужвания трафик над заложената прогноза в ПЕ за Втория референтен период.

Съществува и риск от намаляване на трафика с дестинация Турция поради извършените наскоро атентати в някои турски градове и усложнената политическа обстановка. Ефектите от тези събития ще бъдат наблюдавани.

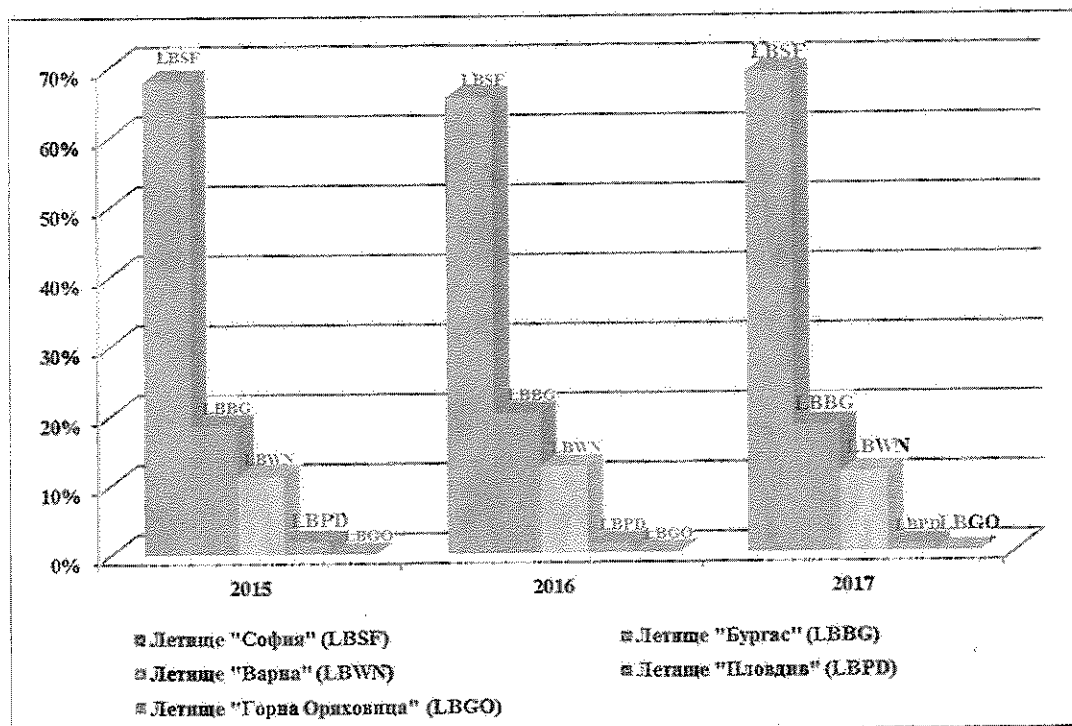
ВС, прелитати през въздушното пространство, респективно приходите от тяхното обслужване, се разделят на 6 основни двупосочни потока. На фигурата по-долу е представена структурата на приходите от такси „прелитане” по потоци.

Фигура 3. Относителен дял на потоците от прелитач трафик в приходите от такси прелитане

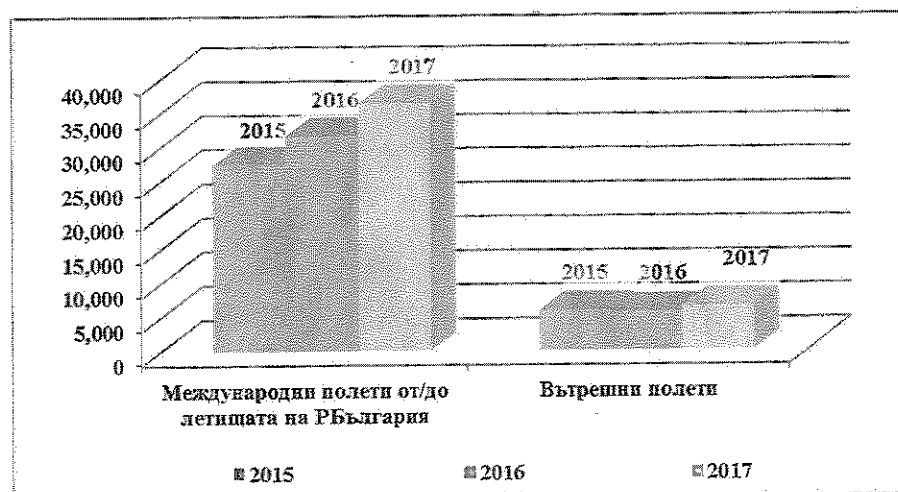
Над 80% от приходите от такси прелитане, генерирани от прелитачия трафик, са свързани с потоците от Европа за Турция, Близкия и Далечен Изток и обратно. Разгледани като бройки въздухоплавателни средства потокът от/за Турция би имал най-висок дял спрямо останалите потоци.

- Структурен анализ на приходите от такси за АНО в зоната на летищата, генерирани от трафика на международните летища, където ДП РВА предоставя АНО;

Фигура 4. Структура на приходите в зоните и районите на летищата

Най-голям относителен дял в приходите от такси за АНО в зоните и районите на летищата за I-во полугодие на разглежданите години има летище „София“ (над 60%), следвано от летище „Бургас“ и летище „Варна“. Летище „Бургас“ и летище „Варна“ са с ясно изразена сезонна натовареност, което съществено покачва относителния им дял в приходите от такси „подход“ през летния период на съответните години.

Фигура 5. Обслужени полети в зоните и районите на летищата

През I-во полугодие на 2017 г. се наблюдава ясно изразено общо увеличение с 14.76% на обслужените полети в зоните и районите на летищата спрямо предходната година. Полетите от/до летище София са целогодишни в основната си част, докато за останалите международни летища е налице силно изразена сезонна зависимост във връзка с предоставяните туристически услуги.

Х.2. Анализ на основните видове разходи за дейността

Разходите за дейността за I-во полугодие на 2017 г. на ДП РВД по отчета за доходите възлизат на 75,775 хил. лв. Част от перото „Други разходи“ е реинтеграция на провизия за конструктивни задължения към авиопревозвачите съгласно приложимата схема за споделяне на риска в размер на 12,311 хил. лв. Доколкото ситуацията в РПИ Симферопол и РПИ Днепропетровск се запазва, може да се очаква увеличение на обслужвания трафик над прогнозата, заложен в ПЕ на ФБВП Дунав за РП2. В допълнение на нарасналия трафик, е налице цялостна промяна на допусканията, заложен в ПЕ. На 31.03.2017 г. ЕК обяви, че решението за ревизиране на плана е взето с консенсус от Комитета за единно европейско небе. Предстои вземане на второ решение от страна на ЕК относно приноса на ревизирания ПЕ към общоевропейските цели в съответствие с положителните препоръки на Органа за преглед на ефективността. Това произтича от приетия подход от страна на ЕК през м. февруари 2017 г., като предстои формалното публикуване на съответните решения на ЕК.

Отделните видове разходи имат следните относителни дялове в общата стойност (като се изключи влиянието на реинтеграцията на провизия за конструктивни задължения):

- Разходи за персонал – 71.39%;
- Разходи за външни услуги – 13.00%;
- Разходи за амортизация – 10.78%;
- Разходи за материали – 1.98%;
- Други разходи (съдържащи разходи за провизии за конструктивни задължения, разходи за командировки, данъци и др.) – 2.85%.

Общите разходи за дейността на ДП РВД са по-високи в сравнение с тези за същия период на миналата година в размер на 11,057 хил. лв. За разглеждания период разходите по икономически елементи са по-ниски от заложената разходна рамка на финансовия план с 6,492 хил. лв. или със 7.89% по-малко.

Характерно за дейността на ДП РВД е ясно изразеното сезонно колебание на обслужвания трафик, като броят на въздухоплавателните средства през летните месеци се увеличава почти двойно. По отношение на разпределянето на трафика през годината, около 45% от ВС се обслужват през първото полугодие, а 55% през второто. Във връзка с колебанието на трафика, разпределението на приходите през годината е неравномерно. През първото полугодие отчитаме по-ниски приходи, докато разходите са сравнително равномерно разпределени през цялата финансова година. Това води до неравномерно разпределяне на финансовия резултат през годината, като обичайно в края на първото полугодие дружеството успява да покрие натрупаните през първите месеци загуби и да реализира счетоводна печалба.

Х.3. Финансов резултат

За I-во полугодие на 2017 г. финансовият резултат на ДП РВД е счетоводна печалба след облагане в размер на 11,335 хил. лв. Отчетният финансов резултат е по-висок от предвидения, който съгласно очакванията за отчетния период е печалба в размер на 6,260 хил. лв. По-високият финансов резултат спрямо плановите разчети на предприятието се дължи основно на по-нисък от планирания за този конкретен период размер на разходите. Увеличението на финансовия резултат в сравнение с предния период се дължи основно на ефектите свързани с прилагане на метода на установените разходи съгласно Регламент 391/2013. ДП РВД е финализирано процеса на предоговаряне на ПЕ за РП2, като на 31.03.2017 г. Комитетът за Единно Европейско Небе е изразил официално положително становище пред Европейската комисия. На този етап се очаква формалното публикуване на съответните решения на ЕК в рамките на 2017 г.

Х.4. Финансови показатели

Анализът на наблюдаваните финансови параметри показват, че предприятието е в добро финансово състояние:

- Нетни приходи от продажби (НПП) – 88 293 хил.лв. (30.06.2016 г.: 77 046 хил.лв.), от тях 88 109 хил.лв., (30.06.2016 г.: 76 723 хил.лв.) са от такси за аеронавигационно обслужване;
- Нетни приходи от продажби на един зает – 83.45 хил. лв. (30.06.2016 г.: 72.07 хил.лв.);
- Печалба от оперативна дейност спрямо приходи - 14% (30.06.2016 г.: 16%);
- Коефициент на обща ликвидност – 3.44 (2016 г.: 3.02);
- Коефициент на финансова автономност – 3.02 (2016 г.: 2. 72).
- Брой на обслужени единици (БОЕ) на един зает – 1,508 (30.06.2016 г.: 1,464).

При показателите в таблицата по-горе се наблюдава увеличение на броя на обслужените единици на един зает. Това е свързано основно с нарастването на броя обслужени единици. Коефициентите от обща ликвидност и на финансова автономност за двата периода са значително по-добри от общоприетите референтни стойности. Предприятието е в добро финансово състояние, което му позволява да изпълнява възложените му от държавата функции и задачи.

ХІ. РИСКОВЕ СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

ХІ.1. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Предприятието могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Кредити и вземания:		
Търговски и други вземания	43,795	36,920
Пари и парични еквиваленти	137,211	153,451
	181,006	190,371

Финансови пасиви	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Текущи пасиви:		
Търговски и други задължения	14,989	12,800
	14,989	12,800

Предприятието се финансира с генерирани в обичайната си дейност ресурси, като при възможност се ползват и средства по европейски програми за финансиране на иновации и нови технологии. ДП РВА не ползва заеми за финансиране на дейността си. Наличните си финансови ресурси и устойчиво високата събираемост на търговските вземания позволяват на Предприятието да обслужва регулярно задълженията си.

ХІ.2. Ценови риск

Таксите за аеронавигационно обслужване на въздушното движение се събират по реда и в размери, определени съгласно разпоредбите на Многостранното споразумение за

пътните такси от 12.02.1981 г., Международната Конвенция на Евроконтрол за сътрудничество по безопасност на въздухоплаването от 13.12.1960 г. с последващите изменения и допълнения и консолидирана с Протокола от 27.06.1997 г. и свързаните с тях документи на Евроконтрол и Наредбата за таксите за използване на летищата за обществено ползване и за аеронавигационно обслужване в Република България. Цената на услугата (таксовата единица) е разходноориентирана. Таксовите единици за АНО се формират на базата прогноза на разходите и прогноза за равнището на обслужените единици.

От 2012 г., в изпълнение на Регламент 691/2010 и Регламент 1191/2010 на Европейската комисия (заменени с Регламенти (ЕС) 390/2013 и 391/2013), е въведен методът на установени разходи (determined cost) по отношение таксите за АНО при предитане. За целите на планирането и отчитането са определени референтни периоди (RP). За всеки RP се изготвя план за ефективност (ПЕ), в който са дефинирани установените разходи за всяка година от този RP. Първият RP е тригодишен (2012 - 2014 г.), а следващите са петгодишни от (2015-2019 г.).

XI.3. Валутен риск

Предприятието е изложено на валутен риск от покупки, продажби и получени заемни средства (в случай че такива се ползват през следващите години), деноминирани в чуждестранна валута. Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1:1.95583. Валутният риск за ДП РВД е породен основно от евентуални транзакции в щатски долари. Ръководството контролира валутния риск чрез фиксиране на покупните, продажните цени в левове или евро.

XI.4. Лихвен риск

Предприятието не е изложено на лихвен риск, тъй като няма заеми и не ползва привлечен капитал, за да финансира дейността си.

XI.5. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си. Предприятието е изложено на този риск във връзка с възникване на вземания от клиенти и депозирани средства. Излагането на Предприятието на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи.

Предприятието редовно следи за неизпълнението на задълженията на своите клиенти и други контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Предприемат се действия за намаляване на кредитния риск, посредством установени правила и процедури за събиране на дължимите и неплатени такси за аеронавигационно обслужване. Степента на събираемост на вземанията от предоставяне на АНО достига 99%.

Предприятието не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

XI.6. Ликвиден риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Предприятието отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания са в размер, обезпечаващ изходящия паричен поток.

Със Закона за гражданското въздухоплаване е регламентирано, че срещу имуществото на Предприятието не може да се насочва принудително изпълнение, нито да се открива производство по несъстоятелност.

За гарантиране на платежоспособността на ДП РВД се установява паричен резерв в размер 11 млн. евро, който е регламентиран с Наредба № 140 на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерство на финансите от 04.12.2001 г. за установяване режима, реда и условията за поддържане и разходване на паричния резерв на ДП РВД.

ХІІ. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързаните лица на Предприятието включват сделки с предприятия с над 50% държавно участие в системата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и ключов управленски персонал.

ХІІ.1. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	30 юни 2017 ‘000 лв.	30 юни 2016 ‘000 лв.
Получени услуги		
Авиоотряд 28	260	246
Летище София ЕАД	26	31
Летище Пловдив ЕАД	26	29
Български пощи ЕАД	16	17
ГД ГВА	141	9
Комисия за регулиране на съобщенията	198	-
Предоставени услуги		
Летище София ЕАД	148	89
Летище Пловдив ЕАД	12	10
Летище Г.Оряховица ЕАД	3	17
МТИТС	1	-
Летище Стара Загора ЕАД	-	1

ХІІ.2. Сделки с ключов управленски персонал

За отчетния период възнагражденията на ключовия управленски персонал имат краткосрочен характер и за периода са в общ размер 349 хил. лв., който включва разходи за възнаграждения и разходи за социални осигуровки.

ХІІ.3. Разчети със свързани лица в края на периода

	30 юни 2017 ‘000 лв.	31 декември 2016 ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
Летище София ЕАД	296	327
МТИТС	1	-
Летище Пловдив ЕАД	-	2
Общо вземания от свързани лица	297	329

Текущи задължения към:

Летище София ЕАД	704	709
Авиоотряд 28	48	95
Летище Пловдив ЕАД	-	9
Български пощи ЕАД	1	1
Общо задължения към свързани лица	753	814

Неуредените разчети от/към Летище София ЕАД са свързани с проект „Реконструкция развитие и разширение на Летище София – ЛОТ Б2 - нова ПИК система и свързаните с нея дейности”.

Приложения:

Приложение 1 Национални таксови единици на страните-членки на ЕВРОКОНТРОЛ – 2017 г.

Приложение 2 Обслужени единици от страните-членки на ЕВРОКОНТРОЛ – първо полугодие на 2017 г.

Приложение 3 Изменение на националната таксова единица на България за периода 2004-2017 г.

Дата: 27.07.2017 г.

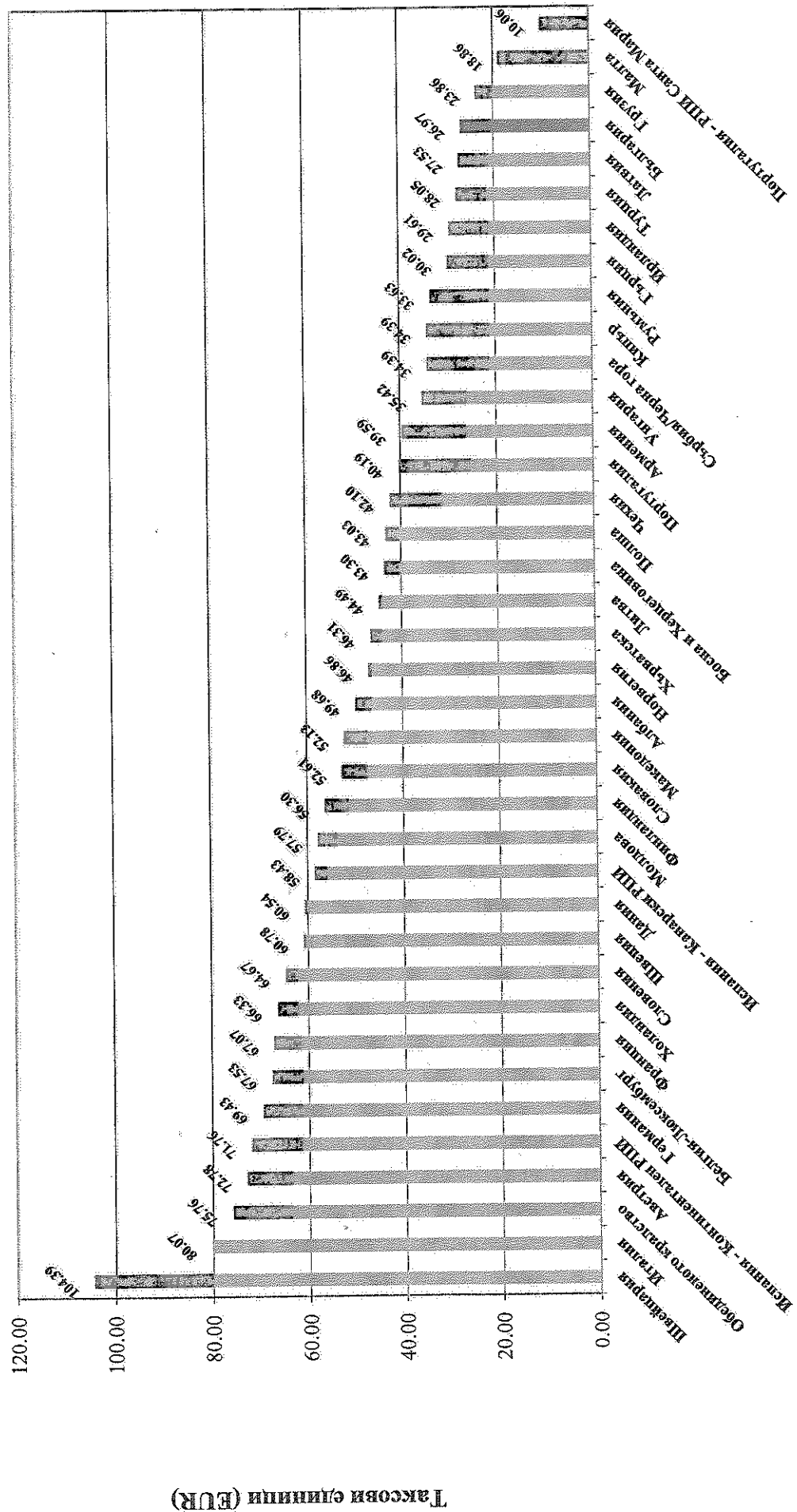
Генерален директор:
BULATSAP
Георги Пеев

ХІІІ. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

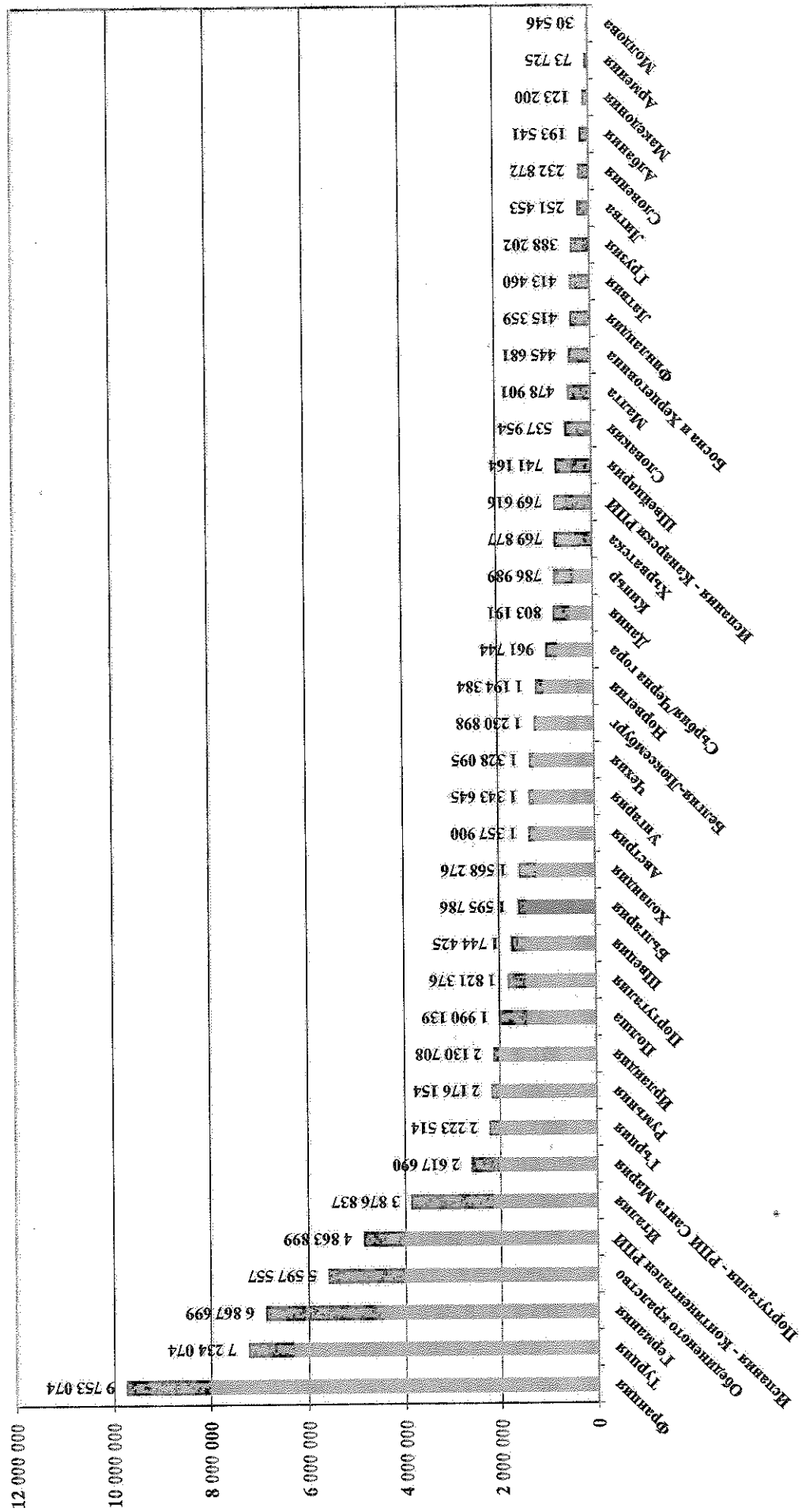
АНО	Аеронавигационно обслужване
АСУВД	Автоматизирана система за управление на въздушното движение
АУЦ	Авиационен учебен център
ВП	Въздушно пространство
ВПСП	Въздушно пространство свободно планиране
ВС	Въздухоплавателно средство
ГД ГВА	Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"
ДАНО	Доставчици на аеронавигационно обслужване
ЕЕН	Единно европейско небе
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЗЗКИ	Закон за защита на класифицираната информация
ЗМВР	Закон за министерството на вътрешните работи
ИСУ	Интегрирана система за управление
КЕП	Класифициран електронен подпис
КИ	Класифицирана информация
КНО	Комуникация, навигация и обзор
ЛЦ	Летищен център
МГИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
ОАПТС	Облитане на аеро-навигационни процедури и технически средства
ОВД	Обслужване на въздушното движение
РП	Ръководител(и) на полети
РПИ	Район на полетна информация
РЦ	Районен център
СМР	Строително-монтажни работи
СУБ	Система за управление на безопасността
СУВОС	Система за управление на въздействието върху околната среда
ТРАК	Трасови радиолокационен комплекс
УВД	Управление на въздушното движение
УВП	Управление на въздушното пространство

УС	Управителен съвет
ФБВП	Функционален блок въздушно пространство
CANSO	Civil Air Navigation Services Organisation
CTR	Control zone
FAB	Functional Airspace Block
FRA	Free Route Airspace
ICAO	International Civil Aviation Organization
SAPSC	Strategy and Planning Standing Committee
SAT	Site Acceptance Test
SCF	Social Consultation Forum
SESAR	Single European Sky ATM Research
TMA	Terminal / Manoeuvring / Control Area
UKAS	United Kingdom Accreditation Service

Национални базови таксови единици на страните-членки на Евроконтрол за 2017 г.
(вкл. административната такса на Евроконтрол)

Общо обслужени единици в страните-членки на Еуроконтрол за периода 01-06.2017 г.

Изменение на националната таксова единица на Българи за периода 2004 г. - 2017 г.
(без административната такса на Евронтрол)

